

„Canadian Hungarian News“ Entered as Second Class matter... An independent journal, published twice every week in English and Magyar languages.

Kelet- és Nyugat

Kanadai Magyar Újság

CANADIAN HUNGARIAN NEWS

„Kanadai Magyar Újság“ Az egyetlen kétszer hetenként megjelenő független magyar sajtó Kanadában.

VOL. XI. EVFOLYAM

375 HARGRAVE, ST. WINNIPEG, MAN.

1934., TRIANON 14. JANUAR 30 KEDD

No. 9 SZAM.

ORVOSLÁSÉRT KIÁLT A KIÜZSORÁZOTT FAVÁGÓK SZENVEDÉSE

Atlanti Óceántól Csendes Tengerig

ÖTVEN mérföldes sebességgel száguldott végig a vihar előbb Kanada keleti, majd nyugati tartományokban. Annak ellenére, hogy zéró alatt 25 foknál alig süllyedt a hőmérséklet, rengeteget szenvedett ember, állat egyaránt a nagy szél miatt.

N. S. Nova Scotia kikötői a leghidegebb télen is biztos menedéket nyújtanak a hajóknak.

EZERÖTSZÁZ halászt és családját szigetelt el a külvilágtól a keleti tengeri tartományokban dúló hóvihár. A befagyott kikötőket nem tudták a tenger felől megközelíteni az élelmet szállító hajók s így a halásztelepek lakói igen sokat szenvedtek. Az állami jég törők munkájával halászfaluk felszabadítását.

HALIFAX városának tanítói már a második évben felajánlották fizetésük tíz százalékát az anyagi gondokkal küzdők városának, hogy ezzel is lendítsenek a köz ügyén. A nagy jövőjű kanadai kikötőváros tanítóit ezáltal nem csupán jó példának járta el, hanem egyuttal biztosították magukat az ellen, hogy a fizetésüket — nagyobb százalékkal csökkentse.

Que. Quebec területén terjed a világ szeszszűkületének több, mint 85 százaléka.

TASCHEREAU tartományi miniszterelnök sem tudja még, hogy vajon Ottawa engedélyezi-e közoktatási és jótékony célokra a sorsjátékot. A birodalmi törvényhozás részletesen foglalkozik a közeljövőben a kérdésről, viszont az a vélemény alakult ki a francia-kanadai körökben, hogy miután nem nye...

MUVESZI FALINAPTART

kap lapunk minden előfizetője február első napjaiban — ingyen. A 15 inch hosszú falinaptárt gyönyörű erdei tájkép díszíti, mely Claude Detloff, a „Winnipeg Tribune“ fényképszerének szakértelmű dicsérei. Aki legközelebbi számunkkal nem kapná kézzhez ingyen falinaptárunkat, értesítse azonnal lapunk kiadóhivatalát.

Még egy újítást vezetünk be ezzel kapcsolatban. Minden hó nap utolsó lapszámában közöljük a következő havi naptárt, amit bizonyára szívesen vesznek olvasóink. Alább mindjárt ki is tapasztalhatja ki-ki magának, miként oszlik el az évben február 28 napja.

Calendar table for February 1934 with columns for days of the week and months.

Sask. Saskatchewan közel 100 tejszarnokában 10 millió font vajjal álltak elő évenként.

mellett egy Andrews névű farmer és Springside mellett egy 14 éves fiú megfagyott. Tessier és Yorkton környékén is attól tartottak, hogy az eltűntek nem kerülnek elő élve, azonban szerencsére még idejében lakott helyre találták.

BITÓFÁN fejezi be életét Bah rey Battleford melletti farmer, aki fivérével és egy szomszédjával elterítette láb alól, majd holtestüket szalma-máglyán elégette. A közel egy év óta húzódo bűnpénz most hozott végleges döntést a felsőbb bíróság, mely elutasította a fellebbezést, ugyhogy február 23-án végrehajtják az ítéletet és a gyilkosnak kötéllal halállal kell laknia tetteiért.

HAMIS bankókkal fizettek többen Preeceville telepen és környékén már hetek óta. A Bank of Toronto öt dolláros papírpénzének ügyes utaztatását a közelmúlt napokban leplezte le a helybéli takarékpénztár. A környékbeli kereskedők is találtak hamis bankókat, mire megindult a nyomozás és hamarosan több letartoztatás várható.

Alta. Alberta 400 ezer lőfegyverrel és 150 millió értékű fegyverrel rendelkező országok között a legbiztonságosabb, ahol az ezret használják.

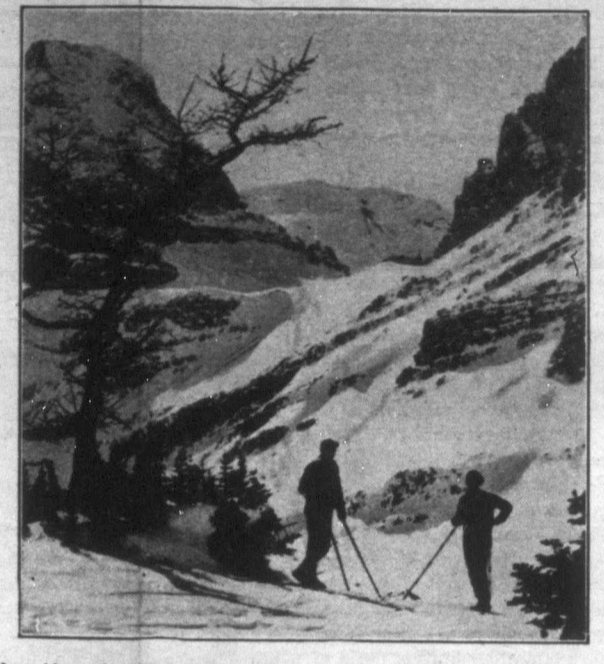
Három iskolásgyermek életéért aggódott egy napon át minden újságolvasó. Egy Sunnyside melletti farmról indult iskolába egy kisfiú és két leánytestvére, azonban oda nem érkeztek meg. Egész napon át hiába keresték őket, míg végre egy behavazott, szegényes kis...

MAGYAROK A TÖRVÉNY ELŐTT „BOOTLEGER” MAGYAROKAT ÍTELTEK BORTÖNRE — DEPORTÁLJÁK A NEM-POLGÁR BÜNÖZŐKET — A BICSKAZÁST NEM TARTJÁK VIRTUSOKAT KANADÁBAN

Szomorú kötelesség eltévelyedt honfitársaink bünyűi kalandjairól beszámolunk, azonban ezt követeli az igazság: ne csupán a fajtánkra nézve kedves, de árnyoldalainkat is mutassuk be. Mint eddig is, a nem kimondottan „főbányász” esetében nem visszik nyilvánosság elé a szereplők neveit, viszont már a tanulság kedvéért sem hallgathatjuk el a történeteket. A saskatchewanai Windhorst neomszokára kiszabadult egy magyar farmer, akit tiltott pálinka főzésért ítétek el több mint kétszáz dollár bírságra s miután nem tudott ennek eleget tenni, három hónapi fogságra változtatták büntetését. A világban alig kereshetett valamilyen pálinkafőzőes az illető, viszont azzal, hogy leleplezések: úgy oldalbavágták a rendőrt, hogy annak eltörött az oldalbor-

Megindult hódító útjára Madách mesterműve

MAGYAR SZINMŰVET ÜNNEPELT BÉCS — AMERIKÁBAN IS BEMUTATJÁK A SZTEGROVAI BÖLCS DRÁMÁJÁT? — FILMRE KELLENE VINNI „AZ EMBER TRAGÉDIÁJA”-T!

Az újév második hetében élvezett enyhe időjárást hótalpas kirándulásra használták ki az élelmes amerikai turisták. A viharok beköszöntésekor azonban ismét kihalt a Rocky Mountains festői vidéke.

kunyhó gazdája hazavitte őket, midőn már szüleik feladtak minden reményt.

D. C. British Columbia éro-olvasztó telepei gyártják a legtöbb talajjé-lyű vegyiszert.

VAGYONT örökölt egy Long névű vancouveri angol bányász, aki Atlából költözött évekkel ezelőtt a kikötővárosba. Valami távoli rokona 150 ezer dollár készpénzzel és emellett szép földterületet hagyott az 58 éves emberre, aki már el volt készülve arra, hogy mint szegény em-ber hagyja itt ez árnyékvilágát.

Nógrád megye híres magyar szülöttének, Madách Imrénének jutott az a szomorú dicsőség évtizedekkel halála után, hogy a Felvidéket bitorkló időkönként az ő nevével csufolják a Prága patkója alatt nyögő népmilliókat. Madách alsó-sztergovi sirjához zárandokolt el ugyanis Massaryk cseh köztársasági elnök, róla és a magyar kultúráról zengett dicsőimnuszok legutóbb Pozsonyban, Érsekújvárott, Kassán és Eperjesen — Bene, hogy ezzel próbálja engesztelni a politikai rabsgásban szenvedő kisebbségeket. Ugyan ekkor pedig tizenöt éve mestersegesen nővélk a Felvidék népeinek tragédiáját azok, akik Madách Imre szülőföldjét bitorkolják.

„BIHAR” TARTOMÁNY is van Indiában, hol tömegesen születtek a földrendeg. A halottak számát hátszázra becsülik, viszont nagy pusztulást végez az éhínség és kolera is. A mentőcsapatok csak nehezen tudják megközelíteni a földművelőket.

NEM GONDOSKODNAK MEGFELELŐ ELLÁTÁSROL ÉS NYUGHELYEKROL A ERDOKITERMELO VALLALATOK — MINEL TOVABB DOLGOZIK VALAKI, ANNAL TOBBEL: TARTOZIK — KIMÉLETLENUL KIHASZNALJAK A BEVANDORLOKAT — A FRANCIÁK

Országszerte csak a panasz az úgynevezett „lumber-camp”-ek favágó-táborok ellen. Lapunkhoz is mind gyakrabban érkeznek be a panaszos levelek, melyek egyes munkavezetők tulajdonosokról, legtöbbször azonban drága és nem megfelelő ellátásról, piszkos, hideg barokokról számolnak be. Emellett kétségtelen, hogy rengeteg visszaéléssel szomorítják el a több esztendő tétlenség és az ideiglenes hideg miatt amugy is megviselt favágókat, amiről kötelességünknek tartjuk vezető helyen tudósítani Magyar-Kanada közvéleményét.

Bárha nagyobb vállalatok telepeiről kevesebb panaszról hallottunk, még a legnagyobb vállalatnál is előfordulnak olyan ki-uzsorázások, amit a birodalmi kormányknak volna elsősorban is kötelessége megakadályozni. Se szeri, se száma azonban azon visszaéléseknek, melyek a kisebb kempeken várják a munkást. Ezeket rendszerint „családi” alapon rendezik be az üzemet, ami alatt azt kell érteni,

élelmezés, felszerelés, fuvarozás minden mindazt, amit a szerencsétlen favágó megkereshet — sőt még annál is többet.

Jellemzőül csak egyetlen példát hozunk fel M. J. honfitársunk tudósítása nyomán. Kenora példaként — várják a Winnipegből vagy a keleti városokból érkező munkakéreskedőket s meg is vendégelik őket mindjárt. A szállodában azonban nem kaphatnak helyet, hanem egy nagy faépületbe szorítják őket éjszakára: nem feledkezvén meg mindezt jó borsos áron felszámítani a kiszemelt áldozatoknak. Az emberek legnagyobb része azonban minderről mit se tud s abban a tudatban kezdi meg a munkáját, hogy egy kis keresetre tarthat számot.

Pedig keresetre igazán kevesen számíthatnak. Az úgynevezett kis kord fa kivágásért másfél dollárért ritkán adnak többet, amiből azután le kell számítani a 75 centes napi ellátást. Ha tekintetbe vesszük,

LEGUJABB HIREK

MAGYAR sakkmeister, a budapesti Lillenthal Andor sorozatos győzelmeivel indult meg Anglia Hastings városában a legújabb nemzetközi „chess”-mérkőzés. Elkeseredett szellemi küzdelem folyt napokon át, míg derék hazánkfa végül is a világhírű orosz Aljechinhez ostromozott az elsőseg bábráin. Tylar angol sakkmatador féltényesen verte Lillenthal, Aljechin pedig az anyai zón magyar származású Vera Menchik angol bajnoknő felett aratot győzelmet.

A NEMET-OSZTRÁK bonyodalom tetőfokra hágott, miután a berlini kormány még csak válszara sem méltatta Dolfuss osztrák kancellár figyelemzetését. Több száz osztrák hitleristát börtönbe vetettek, míg sokan át-sztek magyar területre, ahol letartóztatják őket. Bécsben egyéjüleg leleplezték a vörösök hatalmas arzenálját s elfogták a fegyvert dugdosó elvtársakat.

A TÁVOL-KELETI kérdésben komolyan itél meg a helyzetet a Jelenések. Erre vall az a körülmény is, hogy Singapore kikötőjében tanácskozára gyűltek össze a kelet-indiai, kínai és ausztráliai angol hadiflottá vezérei, hogy egy esetleges háború kitörése együttes megállapodás szerint lép-hessenek fel.

A SZIKLÁSHEGYESÉG „szellem”-városa, a Crow's Nest azoros szénvídékén elterülő Frank bányásztelep vezedelemben forog, amennyiben a fellelte emelkedő sziklacsocon egy kétszer láb hosszú és 40 láb széles szakadék áll-lándon tájul és az a gyanu, hogy a fagy elmúltával hárommillió köb-yard törmelék omlik majd alá a hegységéből.

MONTREAL és az észak-saskatchewanai Prince Albert repülőtere szokatlan forgalmat mutatnak az elmúlt napokban. Mindkét város körházába több betegot szállítottak a különben megközelíthetetlen északi telepekről, ezenkívül pedig rengeteg élelmet küldtek északra a nagy hó miatt már-már éhező bányászoknak és vadfogóknak.

HALALSUGARAT fedezett fel Lipcsey László budapesti ügyvéd, akit nek kísérletei ellenőrizték és gyakorlatilag alkalmazhatónak találták a szék-emberek is. A Lipcsey-féle halálsugarak a szerves vegyületek romlását elő-ldéző baktériumokat ölik meg s alkalmazásuk esetén évekig eltarthatók még a legkényesebb élelmickek is.